

Ina Aya 182

SURATUS SAAFFAT
(Imeteremka Makka)

Ina Makara 5

Kwa jina la Mwenyezi Mungu, Mwenye kuneemesha neema kubwa kubwa na Mwenye kuneemesha neema ndogo ndogo.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

1. Naapa kwa (wale Malaika) wajipangao safusafu

وَالصَّفَاتِ صَفًا

2. Tena kwa wale wanaokataza mabaya

قَالَتْ جِرَتْ زَجْرًا

3. Kisha kwa wale wasomao mawaidha (ya Mwenyezi Mungu)

فَالشَّيْبِ ذِكْرًا

4. Kwa yakini Mungu wenu ni Mmoja tu.

إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ

5. Mola wa mbingu na ardhi na yaliyomo kati yake, (yao); na ni Mola wa mashariki zote (na magharibi zake).

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشَارِقِ

6. Bila shaka sisi tumeipamba mbingu ya karibu (hii) kwa pambo la nyota

إِنَّا رَبَّنَا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِرِيَّةٍ الْكَوَاكِبِ

7. Na kuilinda na kila shetani asi.

وَحَقَّقْنَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدًا

2-4. Wamepachika yasiyokusudiwa katika maelezo ya Aya walizozitia nambari huzi.

5. Mwenyezi Mungu katika Aya nyingine — kama Aya ya 9 ya *Suratul Muzzammil* — amejita *Rabbul Mashriq wal Maghribi*. Na katika Aya nyingine — kama Aya ya 17 ya *Suratur Rahman* — amejita *Raabul Mashriqayni wa Rabbul Maghribayn*. Na katika Aya nyingine — kama Aya ya 40 ya *Suratul Maarij* — amejita *Rabbul Mashaariqi wal Maghaaribi*. Ile ya kwanza *Rabbul Mashriqi wal Maghribi* yaani Mola wa Kunakotokea jua na kunakochwea jua. Na ile ya pili *Rabbul Mashriqayn wa Rabbul Maghribayn* yaani Mola wa kunakotokea jua siku za baridi na siku za joto na Mola wa kunakochwea jua siku za baridi na siku za joto. Isije ikadhaniwa kwa kule kutoka jua upesi siku za joto na kukawia kuchwa na kuchelewa kutoka jua siku za baridi na likachwa upesi kuwa kuna waungu wawili — mmoja anapitisha amri zake siku za joto na mmoja anapitisha amri zake siku za baridi. Basi Mwenyezi Mungu ni huyo huyo mmoja tu; lakini — kwa maslaha ya viumbe vyake — mara anawafanyia hivi, na mara anawafanyia vile. Na vile kusema hapa *Rabbul Mashaariqi wal Maghaaribi* yaani Mola wa Matokeo ya jua mbali mbali na machweo ya jua mbali mbali ulimwengu mzima, ndiyo kama hivi tunavyojua sasa kwa haya maredio kuwa likiwa linachomoza jua kwetu sasa hivi, kwengine limekwisha chomoza, ima zamani au karibu hivi au karibu sana au bado. Na linapokuchwa ndiyo vile vile. Na linapopinduka upande wa pili ni vile vile. Basi Mwenyezi Mungu anasema kuwa Mola wa kote huko ni huyo huyo tu Mwenyezi Mungu peke yake — *Wahdahuu Laa Sharyka Lahuu*. Na haya ya kujua kuwa jua linakuchwa na kuchomoza nyakati mbali mbali ndiyo kwanza yajulikane sasa; na Qurani imetaja habari hii zaidi ya myaka alfu sasa. Ukweli wa Qurani unazidi kudhihiri tu. Utango nautambae.

7. Wamegeuza tena muradi wa Mwenyezi Mungu katika tamko la Shetani kama walivyogeuza muradi wa tamko la Jini, wakasema kuwa muradi wa maneno yote mawili haya ni binadamu wabaya, sio viumbe wengine. Tumeyabainisha haya katika Aya ya 112 ya *Suratul An-Am* na katika pengine pengi kabisa. Na wamegeuza muradi wa Aya zote hizi walizozifanya 8-11.

8. Wasiweze kusikiliza (yanayosemwa na hao) viumbe watukufu (Malaika); na wanafukuzwa huko kila upande.

9. Kwa hizaya; na wanayo adhabu (inayowazuia kufika huko) inayodumu kwao

10. Isipokuwa anayenyakuwa kitu kidogo hivi (katika maneno yanayosemwa huko); mara kikamfuata kimondo (kijinga cha moto) king'aracho (kikamuangamizilia mbali).

11. Hebu waulize, "Je, wao (binadamu) ni wenye umbo gumu zaidi au wale (wengine) tuliwaumba (kama tulivyokuumbeni nyinyi, kama Malaika na Majini . . .)?" Bila shaka sisi tuliwaumba (wanaadamu) kwa udongo unaonata. (Wana nguvu gani za kujivunia)?

12. Bali unastaajabu, na wao wanafanya mzaha.

13. Na wanapoonywa hawaonyeki.

14. Na wanapoiona miujiza hufanya mzaha.

15. Na wanasema "Hayakuwa haya (anayotuonyesha Muhammad) ila ni uchawi ulio dhahiri."

16. "Oh! tutakapokufa na kuwa udongo na mifupa ndiyo kweli tutafufuliwa?"

17. "Hata wazee wetu wa zamani (pia watafufuliwa? Uwongo huo)."

18. Sema: "Naam (mtafufuliwa), na hali ya kuwa mumo katika hizaya."

19. Huko (kufufuliwa) kutakuwa ni Ukelele mmoja tu, mara wanaona (Kiama kimefika).

20. Wasema: "Ole wetu! Hii ndiyo (ile) siku ya Malipo!"

21. (Waambiwe:) "Hii ndiyo siku ya Hukumu mliyokuwa mkiikadhibisha."

22. (Kusemwe:) "Wakusanyeni wale waliodhulumu (nafsi zao) pamoja na wenzi wao na wale waliokuwa wakiwaabudu "

23. "Badala ya Mwenyezi Mungu; Waongozeni njia ya Jahanamu."

24. "Na wasimamisheni (hapo); hakika wataulizwa "

25. (Waambiwe:) "Muna nini? Mbona hamnusuriani?"

لَا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَى وَيُقَدِّفُونَ مِنْ كُلِّ
جَانِبٍ ۝

دُحُورًا وَأَلْهَمَ عَذَابَ وَأَصِيبٍ ۝

إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شَهَابٌ ثَائِبٌ ۝

فَأَسْتَفْتِيهِمْ أَهْمُ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنْ خَلَقْنَا، إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ
مِّنْ طِينٍ لَّازِبٍ ۝

بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ ۝

وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ۝

وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ ۝

وَقَالُوا إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۝

وَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا، إِنَّا لَبُصُوتُونَ ۝

أَوَابَاؤُنَا الْأَوْلَادُونَ ۝

قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ ۝

فَأَمَّا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ۝

وَقَالُوا يَا وَيْلَنَا هَذَا يَوْمُ الدِّينِ ۝

يَوْمَ هَذَا يَوْمَ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ۝

أَحْشَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا

يَعْبُدُونَ ۝

رَبِّهِمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَأَهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِيمِ ۝

وَقِفُّهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ ۝

مَا كُنْتُمْ لَكُمْ تَنَاصُرُونَ ۝

26. Siku hiyo watadhalilika kabisa.
27. Wataingia kuulizana wao kwa wao.
28. Waseme: (kuwaambia wale wakubwa wao) "Kwa hakika nyinyi mlikuwa mkitujia kwa njia za kheri, (kumbe mkitutakia shari)!"
29. Waseme (wale wakubwa): "Bali nyinyi wenyewe hamkuwa Waislamu."
30. "Hatukuwa na mamlaka juu yenu (ya kukutoeni katika Uislamu); bali nyinyi wenyewe mlikuwa wapotofu (wapotevu)."
31. "Basi hukumu ya Mola wetu imekwisha tuthubutikia, bila shaka tutaonja (tu adhabu ya Mwenyezi Mungu)."
32. "Tulikupotezeni (kwa sababu) sisi wenyewe tulikuwa wapotofu (wapotevu)."
33. Basi wao kwa hakika siku hiyo watakuwa katika adhabu pamoja.
34. Hivyo ndivyo tutakavyowafanya maasi.
35. Wao, walipokuwa wakiambiwa, "Hakuna aabudiwaye kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu," walikuwa wakikataa
36. Na husema: "Oh! Tuiache miungu yetu kwa ajili ya (huyu) mtunga mashairi mwendawazimu?"
37. (Nabii Muhammad si mtunga mashairi, mwendawazimu) bali ameleta haki na amewasadikisha Mitume (waliotangulia).
38. Hakika nyinyi bila shaka mtaionja adhabu iumizayo.
39. Wala hamtalipwa ila yale mliyokuwa mkiyafanya
40. Isipokuwa waja wa Mwenyezi Mungu waliotengenezwa (waliotengeneza amali zao).
41. Hao ndio watakaopata riziki maalumu
42. Matunda (ya kila namna), na watahishimiwa
43. Katika mabustani za neema
44. Wako juu ya vitanda (viti vya enzi vya fahari), wamekabiliana (wanazungumza).
45. Wanazungushiwa gilasi zenye (vinywaji) safi

بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُتَسَلِّمُونَ ﴿٢٦﴾
 وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٧﴾
 قَالُوا إِنَّكُم كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ﴿٢٨﴾

قَالُوا بَلْ لَمْ نَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُم مِّنْ سُلْطٰنٍ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طٰغِينَ ﴿٣٠﴾

فَحَقِّقْ عَلَيْنَا قَوْلَ رَبِّنَا إِنَّا لَذٰقُونَ ﴿٣١﴾

فَاعْوِثِنَا إِنَّا كُنَّا غٰوِبِينَ ﴿٣٢﴾

فَأَنهٖم يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٣﴾

إِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْجٰرِمِينَ ﴿٣٤﴾

إِنَّهٗم كَانُوْا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلٰهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾

وَيَقُولُونَ إِنَّا لَنَأْتِيكُم بِآيٰتِنَا مِن شَاعِرٍ مَّجْنُونٍ ﴿٣٦﴾

بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾

إِنَّكُمْ لَذٰهَبُونَ فِي الْعَذَابِ إِلَّا لِيَوْمٍ ﴿٣٨﴾

وَمَا تُجْرَرُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿٤٠﴾

أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤١﴾

فَوَاكِهَ وَهُم مُّكْدِمُونَ ﴿٤٢﴾

فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ﴿٤٣﴾

عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٤٤﴾

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ ﴿٤٥﴾

46. Vyeupe vyenye ladha kwa hao wavinywao;

47. Kwa vinywaji hivyo hautakuwa udhia wala kuondokwa na akili.

48. Na pamoja nao watakuwa wanawake wenye macho mazuri makubwa

49. (Safi) wanawake hao kama mayai (ya mbuni) yaliyohifadhiwa.

50. Waingie kuulizana wenyewe kwa wenyewe.

51. Aseme msemaji mmoja miongoni mwao: "Hakika nilikuwa na rafiki"

52. Aliyekuwa akinambia:— "Ah! Wewe ni katika wale wanaosadiki."

53. "Ya kuwa tutakapokufa na tukawa udongo na mifupa (tutafufuliwa) tulipwe (kwa tuliyoyafanya kama anavyosema Muhammad)?"

54. Atasema: "Je, Mtamchungulia (huko Motoni, tumuone namna anavyoadhibiwa)?"

55. Basi atachungulia na atamuona katikati ya Jahanamu.

56. Amwambie: "Wallahi! Ulikurubia kunipoteza"

57. "Na lau si neema ya Mola wangu, bila shaka ningalikuwa miongoni mwa waliohudhurishwa (humo Motoni kama wewe)."

58. "Je, sisi ni wenye kufa tena?"

59. "Ila kifo chetu cha kwanza! (Kinyume chenu nyinyi) Wala sisi hatutaadhibiwa."

60. Bila shaka huku ndiko kufuzu (kufaulu), kukubwa.

61. Basi mfano wa haya ndiyo wafanye hao wafanyao.

62. Je, karibisho la namna hii silo bora au kupata mti wa zakkum? (Mti mchungu kabisa watakaolishwa watu wa Motoni).

بَيِّنَاتٍ لِّلَّذِينَ لَشَرِبِينَ ﴿٤٦﴾

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ ﴿٤٧﴾

وَعِنْدَهُمْ قَصِرَتُ الظَّرْفِ عَيْنٌ ﴿٤٨﴾

كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ ﴿٤٩﴾

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٥٠﴾

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾

يَقُولُ أَهْلِكَ لِمَنِ الْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾

إِذَا دُئِنَّا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا عَرَانَا كَمَدِيُونُونَ ﴿٥٣﴾

قَالَ هَلْ أُنْتُمْ مُظْلِمُونَ ﴿٥٤﴾

فَأَطَاعَهُ فِرَاقًا فِي سَوَاءٍ أُنْحَاجِيهِ ﴿٥٥﴾

قَالَ سَاءَ مَا لَكَ لَتُؤَدِّينَ ﴿٥٦﴾

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٥٧﴾

أَفَمَا نَحْنُ بِمَبْتَلِينَ ﴿٥٨﴾

إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَدِّينَ ﴿٥٩﴾

إِنَّ هَذَا هُوَ الْقَوْمُ الْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾

لِيُبْلِيَ هَذَا أَقْبَلُ الْعَمَلُونَ ﴿٦١﴾

أَذَلِكَ خَيْرٌ نُّزُلًا أَمْ شَجَرَةُ الزُّقُومِ ﴿٦٢﴾

62. Kwa ajili ya kukataa kwao mambo anayoyataja Mwenyezi Mungu yasiyolingia katika akili zao ndogo na ilimu zao chache — wameupinga huo *Mshajaratuz Zaqqum*, na wameupinga mahala pengine kama Aya ya 43 ya *Suratul Dhukhaan* na Aya ya 52 ya *Suratul Waaqiah*. Wakasema kuwa tamko hili ni ufupisho wa Aya *Dhuq Innaka Antal Azyzul Karym*. Tazama unafiki huu. Hakuna mtu yoyote kabla yao aliyezua uwongo huu. Nawatazame tafsiri zote za ulimwengu mzima.

63. Kwa Yakini sisi tumeufanya ni adhabu ya (hao) madhalimu (wa nafsi zao).

إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿٦٣﴾

64. Hakika huo ni mti unaotoka (unaoota) katikati ya Jahanamu

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾

65. (Panda za) Matunda yake (zinatisha) kama kwamba ni vichwa vya mashetani.

طَلَعَهَا كَأَنَّه رُؤُوسُ الشَّيْطَانِ ﴿٦٥﴾

66. Bila shaka wao watakula katika (mti) huo, na kwa huo wajaze matumbo (yao).

فَأَنَّهُمْ لَأَكْلُونَ مِنْهَا وَمِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٦٦﴾

67. Kisha bila shaka utawathubutikia, juu ya uchungu wa mti huo, mchanganyiko wa maji ya moto.

ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾

68. Halafu, kwa yakini, marejeo yao yatakuwa (huko huko) katika Jahanamu, (hawana mahala pengine).

ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾

69. Hakika wao waliwakuta baba zao wamepotea.

إِنَّهُمْ أَلفُوا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ ﴿٦٩﴾

70. Na wao pia wakaendeshwa kufuata nyayo zao, (wakakataa kusikiliza maneno ya Mtume).

فَهُمْ عَلَىٰ أَثَرِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿٧٠﴾

71. Na bila shaka watu wengi wa zamani walipotea kabla yao.

وَلَقَدْ صَلَ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأُولِينَ ﴿٧١﴾

72. Na hakika tulipeleka waonyaji kwa watu hao; (lakini walikataa kutii).

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُّنذِرِينَ ﴿٧٢﴾

73. Basi tazama ulikuwaje mwisho wa wale walioonywa (wasionyeke)?

فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنذَرِينَ ﴿٧٣﴾

74. Isipokuwa watumwa wa Mwenyezi Mungu waliotengenezwa, (waliotengeneza amali zao); (hao ni watu wa Peponi tu).

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿٧٤﴾

75. Na kwa yakini Nuhu alitwita (tumnusuru); (tukamwitikia kwa vizuri kabisa). Basi ni waitikiaji wema tulioje sisi!

وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ ﴿٧٥﴾

76. Na tulimuokoa yeye na watu wake katika msiba mkubwa (wa tufani lililoharikisha kila kitu).

وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

77. Na tuliwajaalia kizazi chake wawe ndio wenyewe kubaki (mpaka leo ulimwenguni).

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾

65. Qurani imeteremshwa kwa lugha ya Kiarabu. Basi kwa hivyo inatumia katika lugha yake matumizi ya Kiarabu. Na wao walikuwa wanashabihisha kibaya kwa sura ya Shetani.

78. Na tukamuachia (sifa nzuri) kwa (watu wote) waliokuja baadaye.

79. Amani kwa Nuhu ulimwenguni kote.

80. Kwa hakika hivi ndivyo tuwalipavyo wafanyao wema.

81. Kwa hakika yeye alikuwa katika waja wetu walioamini (vizuri kabisa).

82. Kisha tukawagharikisha wale wengine.

83. Na hakika Ibrahimu alikuwa katika kundi lake, (akenda mwendo wake).

84. Aliiendea (dini ya) Mola wake kwa moyo safi.

85. Alimwambia baba yake na watu wake, "Mnaabudu nini?"

86. "Oh! Kwa uzushi tu, miungu badala ya Mwenyezi Mungu — ndiyo mnayoitaka?"

87. "Basi nini fikira yenu juu ya Mola wa walimwengu wote? (Mnamuona hatoshelezi ndio mnatafuta waungu wengine?)"

88. Kisha akatazama mtazamo (mkubwa) katika nyota (akasema "Nitachukua fursa ya kuwajulisha uwongo wa dini yao kwa kuwaonyesha kuchomoza kwake hizo nyota wanazoziaabudu na kuchwa kwake)."

89. Akasema: "Hakika mimi ni mgonjwa."

90. Nao wakamuacha, wakampa kisogo (wakenda zao viungani katika mandari zao).

91. Basi alikwenda kwa siri kwa miungu yao akaiambia (kwa stihzai): "Muna nini? Mbona hamuli? (Vyakula hivi vya mihanga mlivyowekewa?)"

92. "Mumekuwaje! Hamsemi?"

93. Kisha akawageukia kuwapiga kwa mkono wa kulia, (kwa mwisho wa nguvu zake).

94. (Basi waliposikia wenyewe) wakamjia upesi upesi (wakamwambia kwa nini kuwavunja waungu wao).

95. Akasema: "Oh! Mnaviabudu mnavyovichonga (wenyewe kwa mikono yenu)?"

96. "Hali Mwenyezi Mungu ndiye aliyekuumbeni nyinyi na mnavyovifanya."

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ۝٧٨

سَلَّمَ عَلَى نُوْحٍ فِي الْعَالَمِينَ ۝٧٩

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ۝٨٠

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ۝٨١

ثُمَّ أَعْرَفْنَا الْآخِرِينَ ۝٨٢

وَأَنَّ مِنْ شَيْعَتِهِ لِابْرَاهِيمَ ۝٨٣

إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ۝٨٤

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ۝٨٥

أَيُّهَا إِلَهَ دُونِ اللَّهِ تُرِيدُونَ ۝٨٦

فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۝٨٧

فَنظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ۝٨٨

فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ۝٨٩

فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ۝٩٠

فَرَاغَ إِلَىٰ آلِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْتِكُمُ ۝٩١

مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ۝٩٢

فَرَأَىٰ عَلَيْهِمْ صَرْبًا بِالْيَمِينِ ۝٩٣

فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزْفُونَ ۝٩٤

قَالَ أَعْبُدُونَ مَا تَحْتُمُونَ ۝٩٥

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ۝٩٦

97. Wakasema: "Mjengeeni jengo (mlitie makuni mliwashe moto), kisha mtupeni motoni humo."

98. Basi walitaka kumfanyia vitimbi (vya kumua), lakini tukawafanya wao kuwa wadhhalifu. (Moto ule haukumuunguza hata chembe Nabii Ibrahimu.)

99. Na (Ibrahimu) akasema: "(Naondoka nchi hii). Nakwenda (Shamu nchi aliyoniamrisha) Mola wangu. Ndiye atakayeniongoza (na kunitengezea kila yangu)."

100. "Ee Mola wangu! Nipe (mtoto awe) miongoni mwa watenda mema."

101. Ndipo tukampa habari njema ya (kuwa atapata) mtoto mpole. (Basi akapata. Naye ndiye Nabii Ismaili).

102. Basi alipofikia (makamu ya) kwenda na kurudi pamoja naye, alimwambia: "Ee mwanangu! Hakika nimeona katika ndoto ya kwamba ninakuchinja. (Na ndoto ya Mitume ni Wahyi). Basi fikiri, waonaje?" Akasema: "Ee baba yangu! Fanya unayoamrisha, utanikuta Inshallah miongoni mwa wanaosubiri."

103. Basi wote wawili walipojisalimisha (kwa Mwenyezi Mungu), na akamlaza kifudufudi (amchinje).

104. Pale pale tulimwita: "Ewe Ibrahimu:"

105. "Umekwishesadikisha ndoto. (Usimchinje mwanao)." Kwa yakini hivi ndivyo tunavyowalipa watendao mema.

106. Bila shaka (Jambo) hii ni jaribio lililo dhahiri, (mihani ulio dhahiri).

107. Basi tukamkomboa kwa mnyama wa kuchinjwa mtukufu.

قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُيُوتًا فَأَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ ۝

فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ ۝

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ ۝

رَبِّ هَبْ لِي مِن الطَّالِحِينَ ۝

فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ۝

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَبْنَؤُا إِنِّي آرُءِ
فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَىٰ قَالَ
يَأْتِيكَ أَفْعَلٌ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ
الطَّائِرِينَ ۝

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ۝

وَنَادَيْنَاهُ أَنِ يَا إِبْرَاهِيمُ ۝

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ ۝

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ۝

وَقَدَيْنَاهُ بِذِي عَظِيمٍ ۝

102. Hapa tunaonyesha mithali bora ya mja kumtii Mola wake, na ya mtoto kumtii mzee wake. Nabii Ibrahimu anaamrisha kumchinja mtoto wake kwa mkono wake, naye akawa tayari kufuata amri. Na mtoto akakubali kuchinjwa.

103-107. Yaani walipokuwa tayari wote wawili kufuata amri ya Mola wao, na Nabii Ibrahimu akamlaza mwanawe ili amchinje. Mwenyezi Mungu alimsamehe na akamkomboa mtoto huyo kwa mnyama. Na hapo ndipo ilipochukuliwa Sunna ya kuchinja mnyama katika Idil-Haj kwa Wa-Islamu wote na ikadumu mpaka leo.

Mtume Muhammad s.a.w. ni katika kizazi cha huyu Nabii Ismaili ambaye alitaka kuchinjwa kisha akaokolewa. Na vile vile baba yake Mtume s.a.w. (Bw. Abdulla) alitaka kuchinjwa, kisha akaokolewa. Kwa hivyo mtume s.a.w. huitwa "Ibnudh Dhabyhayn;" yaani mtoto wa wachinjwa wawili.

108. Na tukamuachia (sifa nzuri) kwa (watu wote) waliokuja baadaye. وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٠٨﴾
109. Amani kwa Ibrahimu. سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿١٠٩﴾
110. Hivi ndivyo tunawalipa watendao mema. كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٠﴾
111. Bila shaka yeye alikuwa miongoni mwa waja wetu walioamini (kweli kweli). إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١١﴾
112. Tena tukambashiria (kumzaa) Is-haka, (mtoto wake wa pili). Nabii miongoni mwa watu wema (kabisa). وَبَشِّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿١١٢﴾
113. Na tukambarikia yeye na Is-haka. Na katika kizazi chao walitokea watendao mema na wanaodhulumu nafsi zao waziwazi. (Kizaliwa na watu wema si hoja hiyo — Sharti na yeye mwenyewe awe mwema ndipo atakapopata wema). وَبَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ ۖ وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ ﴿١١٣﴾
114. Na kwa hakika tuliwafanyia ihsani Musa na Haruni. وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١١٤﴾
115. Na tukawaokoa wao na watu wao katika taabu kubwa. وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿١١٥﴾
116. Na tukawanusuru. Basi wakawa wenye kushinda. وَنَصَّرْنَاهُمْ فَمَا نَأْوَاهُمُ الْعَالِينَ ﴿١١٦﴾
117. Nao wote wawili tukawapa Kitabu kibainishacho (kila linalohitajiwa). وَآتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿١١٧﴾
118. Na tukawaongoza katika njia iliyonyooka. وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١١٨﴾
119. Kisha tukawaachia (sifa nzuri) katika (watu wote) waliokuja baadaye. وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ ﴿١١٩﴾
120. Amani kwa Musa na Haruni. سَلَامٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١٢٠﴾
121. Bila shaka hivi ndivyo tunavyowalipa wafanyao mema. إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾
122. Kwa yakini wao walikuwa miongoni mwa waja wetu walioamini (kweli kweli). إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾
123. Na hakika Ilyasi alikuwa miongoni mwa Mitume. وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾
124. (Wakumbushe watu) Alipowaambia watu wake: "Oh! hamuogopi?" إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾

123. Katika Aya 130 ya Sura hii Nabii Ilyasi ameitwa "Ilyasin". Na ndiye huyo huyo Ilyasi. Katika hii Aya waliyofanya ya 124 wamejidai kutaja itikadi ya Mayahudi ili tuwache itikadi yetu aliyotwambia Mtume ya kurejea Nabii Isa mwisho wa ulimwengu.

125. "Mnamuomba (na kumuabudu) Bali na mnamuacha aliye Mbora wa waumbaji (na ndiye Muumbaji peke yake)."

126. "Mwenyezi Mungu — Mola wenu na Mola wa wazee wenu wa mwanzo!"

127. Wakamkadhibisha: Basi bila shaka watahudhurishwa (adhabuni)

128. Isipokuwa waja wa Mwenyezi Mungu waliosafishwa (na Mwenyezi Mungu).

129. Na tumemuachia (sifa nzuri) kwa (watu wote) waliokuja baadaye.

130. Amani kwa Ilyasi.

131. Bila shaka hivi ndivyo tunavyowalipa wafanyao wema.

132. Kwa yakini yeye alikuwa miongoni mwa waja wetu walioamini (kweli kweli).

133. Na kwa hakika Luti alikuwa miongoni mwa Mitume.

134. (Kumbukeni) tulipomuokoa yeye na watu wake wote

135. Isipokuwa mwanamke mkongwe katika wale waliobaki nyuma. (Naye ni mkewe. Bibi huyu hakuwa Muislamu).

136. Kisha tukawaangamiza (wale) wengine (waliokuwa wabaya).

137. Na kwa yakini mnawapita (mnaipitia nchi yao) asubuhi

138. Na usiku (pia). Basi je! Hamfahamu?

139. Na hakika Yunusi alikuwa miongoni mwa Mitume.

140. (Kumbukeni) alipokimbilia katika jahazi iliyosheheni

اتَّبَعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿١٢٥﴾

اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾

فَكَذَّبُوهُ فَأَنَّهُمْ كَمُحَضَّرُونَ ﴿١٢٧﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٢٨﴾

وَوَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٢٩﴾

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿١٣٠﴾

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾

وَإِنَّ لُوطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾

إِذْ جَعَلْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٣٤﴾

إِلَّا نَجْوَىٰ فِي الْعَرِيِّنَ ﴿١٣٥﴾

ثُمَّ دَكَّمْنَاهُ الْآخِرِينَ ﴿١٣٦﴾

وَأَنبَأَهُ كَثْرَتَهُمْ عَلَيْهِمْ مُّصِحِّينَ ﴿١٣٧﴾

وَبِالْأَيْلِ مَا قُلَّ تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾

وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾

إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفَالِكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾

140. Mtume Yunusi alipelekwa Ninawah. Watu wa hapo wasiamini. Mwenyezi Mungu akampa amri kuwapa habari kwamba ndani ya muda maalumu itawashukia adhabu. Muda ulipokaribia Nabii Yunusi akatoka nje ya mji ili ikishuka adhabu, yeye isimpate. Wakati ulipofika, watu wale wakaona adhabu inawajia. Hapo wakayakinisha kwamba Yunusi alikuwa Mtume wa haki; wakaamini na kunyenyekea kwa Mwenyezi Mungu, naye kwa rehema yake akaiondosha adhabu hiyo. Nabii Yunusi hakujua yaliyopita nyuma yake. Alipoona adhabu haikushuka alichelea kuwa watu hao watazidi kumkanusha. Akakimbilia pwani ambako alipata jahazi akaingia. Waliomo katika marikebu hiyo wakawa wamezidi, na chombo kisiweze kwenda. Ikapigwa kura ili itakae muangukia atoswe baharini. Ikamuangukia Nabii Yunusi akatoswa baharini, akamezwa na samaki.

141. Na wakapiga kura. (Na akaingia naye katika kura). Basi akawa miongoni mwa walioshindwa (ikapasa atupwe baharini).

فَأَهُمَّ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾

142. Mara samaki alimmeza hali ya kuwa ni mwenye kulaumiwa.

فَأَلْتَمَمَهُ الْحَوْتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿١٤٢﴾

143. Basi isingelikuwa ya kwamba yeye alikuwa ni miongoni mwa waliokuwa wanamuabudu (Mwenyezi Mungu vilivyo)

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾

144. Bila shaka angalika tumboni mwake mpaka siku watakayofufuliwa (viumbe).

لَكَيْتَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾

145. Lakini tukamtupa ufukoni (ufuoni) (kumtoa matumboni mwa huyo samaki), hali ya kuwa mgonjwa.

فَبَدَدْنَا بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿١٤٥﴾

146. Na tukamuoteshea mmea wa mbatikhi (akawa anakula).

وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾

147. Na tulimpeleka kwa (watu) laki moja au zaidi, (wale wale watu wake).

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ آلَافٍ أَوْ يُزِيدُونَ ﴿١٤٧﴾

148. Basi wakaamini na tukawastarchesha mpaka muda (wao wa kufa).

فَأَمَّاؤَا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١٤٨﴾

149. Waulize (Makureshi wanaosema kuwa Mwenyezi Mungu ana watoto wanawake, na hali ya kuwa wao wanawadharau na kuwachukia watoto wanawake. Waambie):- "Oh! Mola wako ndio ana watoto wa kike, na wao wawe wenye watoto wa kiume?"

فَأَسْتَفْتِيهِمَ الرِّبَّكَ الْبَنَاتِ وَكُهُمُ الْبَنُونَ ﴿١٤٩﴾

150. Je! Tumewaumba Malaika kuwa wanawake, nao wakashuhudia? (Ndio maana wanasema kuwa Malaika ni wanawake?).

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿١٥٠﴾

151. Tahadharini Kwa uzushi wao wanasema kuwa:

أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ أَرْكَامٍ يُقْتُولُونَ ﴿١٥١﴾

152. "Mwenyezi Mungu amezaa." Na hakika wao bila shaka ni waongo.

وَلَدَ اللَّهُ ۗ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٥٢﴾

153. Oh! Amechagua watoto wa kike kuliko wa kiume?

أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ ﴿١٥٣﴾

154. Mumekuwaje, Mnahukumu namna gani?

مَا لَكُمْ بِكَيْفِ تَقُولُونَ ﴿١٥٤﴾

155. Oh! Hamkumbuki (kuwa hayana akili haya mnayosema)?

أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾

156. Au muna dalili iliyo wazi (ya haya mnayoyasema?).

أَمْ لَكُمْ سُلْطٰنٌ مُّبِينٌ ﴿١٥٦﴾

157. Basi leteni Kitabu chenu kama mnasema kweli.

فَأَنزَلْنَا بِكِتَابِكُمْ ءِزْرًا كَمَا مَّضَىٰ قَبْلَكُمْ ﴿١٥٧﴾

158. Na wameweka nasaba baina yake na majini, (wakasema vile vile kuwa Majini ni watoto wa Mwenyezi Mungu). Na majini wamekwishajua hakika wao bila shaka watahudhurishwa (Motoni kwa ubaya wao na kwa kuwa wao ni viumbe wabaya kama viumbe wengine wabaya).

159. Mwenyezi Mungu Yu mbali na sifa wanazompa

160. Isipokuwa waja wa Mwenyezi Mungu waliochaguliwa (na Mwenyewe Mwenyezi Mungu; hao ndio wanaojua kumsifu Mwenyezi Mungu).

161. Basi bila shaka nyinyi na mnaowabudu

162. Hamuwezi kuwapoteza

163. Isipokuwa wale watakaolingia Motoni.

164. Na (wanasema Malaika katika kujua cheo chao, kuwa:—) “Hakuna yoyote miongoni mwetu ila anapo mahali pake mahsusi (ma-alumu).”

165. “Na kwa yakini katika sisi wako wajipangao safu (wakasali jamaa).”

166. “Na wako katika sisi wamtukuzao (Mwenyezi Mungu kwa kumkanushia sifa zisizokuwa zake).”

167. Na hakika walikuwa (makafiri wa Kiarabu) wakisema:

168. “Tungalikuwa na kitabu kama walivyo kuwa navyo wale watu wengine wa mwanzo.”

169. “Bila shaka tungalikuwa waja wa Mwenyezi Mungu waliohalisika (waliosafika).”

170. Lakini (kilipowajia hicho kitabu) walikikanusha. Basi karibuni watajua (nini nitakavyowafanya).

171. Na bila shaka neno letu limekwisha kutangulia kwa waja wetu waliopewa Utume.

172. Ya kuwa wao ndio watakaonusuriwa.

173. Na kuwa jeshi letu ndilo litakaloshinda.

174. Basi waachilie mbali kwa muda mdogo (tu hivi)

175. Na watazame tu; nao sasa hivi wataona.

176. Oh! wanaihimiza adhabu yetu?

وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٥٨﴾

سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿١٥٩﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٠﴾

فَأَنكُم مَّا تَعْبُدُونَ ﴿١٦١﴾

مَا أَنتُمْ عَلَيْهِ بِفَتَنِينَ ﴿١٦٢﴾

إِلَّا مَن هُوَ صَالِحٌ جَمِيمٌ ﴿١٦٣﴾

وَمَا مِنَّا إِلَّآ لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ ﴿١٦٤﴾

وَأِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ ﴿١٦٥﴾

وَأِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ﴿١٦٦﴾

وَإِن كَانُوا لَيَقُولُونَ ﴿١٦٧﴾

لَوْ أَنَّا عِندَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾

لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾

فَكَفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾

إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ﴿١٧٢﴾

وَإِنَّ جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿١٧٣﴾

فَقَوْلٌ عَزِيمٌ مِّمَّا جَاءَ حِينٌ ﴿١٧٤﴾

وَ أُنصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصَرُونَ ﴿١٧٥﴾

أَفَعِدَاؤُنَا يَنْتَعِجُونَ ﴿١٧٦﴾

177. Basi (adhabu) itakaposhuka uwanjani kwao (wataangamia tu); itakuwa asubuhi mbaya kwa wale walioonywa (wasionyeye).

178. Na waache tu kwa muda kidogo (tu hivi)

179. Na tazama tu; nao hivi karibuni wataona.

180. Ameepukana Mola wako, Mola Mwenye enzi, na yale wanayomsifu (nayo makafiri).

181. Na amani juu ya Mitume (wa Mwenyezi Mungu).

182. Na sifa zote njema ni za Mwenyezi Mungu, Mola wa walimwengu wote.

فَإِذَا نَزَلَ بِسَاطِرِهِمْ فَسَاءَ صَبَابُ الْمُنذَرِينَ ﴿١٧٧﴾

وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حَبِيبٍ ﴿١٧٨﴾

وَأَبْصَرَ قَمُوفٌ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٩﴾

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾

وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾